

FORSØG MED 10. KLASSEPRØVER PÅ FRIE FAGSKOLER HJÆLPER UNGE

Ny undersøgelse fra EVA viser bl.a., at forsøg med en ny enkeltfagsordning i 10. klasse på Frie Fagskoler bidrager positivt til målsætningen om, at flere unge vælger og gennemfører en ungdomsuddannelse. Foreningen af Frie Fagskoler ønsker derfor, at enkeltfagsordningen fremover skal tilbydes alle Frie Fagskoler elever og skal omfatte flere fag end blot dansk og matematik.

I 2015 fik Frie Fagskoler med fuld opbakning fra alle partier i Folketinget lovgrundlaget til at skabe en ny praktisk og erhvervsrettet kostskoleform i Danmark. Hensigten var at styrke de praktiske fag, og at flere unge efterfølgende begynder på en ungdomsuddannelse, særligt en erhvervsuddannelse. Et væsentligt element i bestræbelsen er Frie Fagskoler 5-årige forsøg med enkeltfagsprøver for en afgrænset gruppe elever, der ikke har opnået gennemsnitskarakteren 02 i dansk og matematik. Disse elever kan gå til prøve i enkeltfag i dansk og matematik i 10. klasse.

Det betyder, at elever på denne enkeltfagsordning i modsætning til elever i den ordinære 10. klasse ikke er tvunget til at gå til alle prøver i både dansk, engelsk og matematik. Eleven kan f.eks. vælge blot at følge prøveforberedende undervisning i matematik uden også at gå til prøve i dansk. Dermed har eleven mulighed for at få mere praktisk værkstedsundervisning ind på skemaet. Det forsøg er nu blevet evalueret af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

ENKELTFAGSORDNINGEN GIVER ELEVER BEDRE MULIGHEDER FOR AT KOMME VIDERE PÅ UNGDOMSUDDANNELSE – ISÆR PÅ ERHVERVSUDDANNELSE

I en ny undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut lavet for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) konkluderes, at enkeltfagsordningen styrker målsætningen om at bidrage til, at flere unge kommer i gang med – og gennemfører – en ungdomsuddannelse. Undersøgelsen konkluderer samtidigt, at enkeltfagsordningen kombineret med Frie Fagskoler praktisk orienterede undervisningsmiljø sikrer et fagligt løft og i høj grad understøtter overgangen til erhvervsuddannelse og beskæftigelse.

Efter 15 måneder har eleverne på enkeltfagsordningen en overgangsfrekvens på godt 89 % til ungdomsuddannelse 15 måneder efter afsluttet forløb, mens det samme gælder for knap 90 % af eleverne i andre typer af 10.-klassetilbud.

Toni Hessner, formand for Frie Fagskoler og forstander på Tronsø Fri Fagskole, er meget tilfreds med resultaterne. Toni Hessner udtaler: "Det er et stærkt resultat, da forsøget var afgrænset til elever, som var dumpet i dansk og/eller matematik i folkeskolen, og det peger på, at flere unge vil have gavn af enkeltfagsundervisning på frie fagskoler – især de mange skoletrætte, som skal genfinde motivationen til at gå i skole".

Undersøgelsen viser også, at 46,2 pct. af eleverne i Frie Fagskoler enkeltfagsordning overgår til en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse. Til sammenligning er tallet for andre 10. klasseelever i Danmark blot 20 pct.

Eleverne i enkeltfagsordningen har ydermere en højere overgangsfrekvens til beskæftigelse end andre 10. klasseelever. Det ses særligt efter 15 måneder, hvor 37 pct. er overgået til beskæftigelse, hvor det for andre 10. klasseelever kun er 15 pct. Toni Hessner er glad på skoleformens vegne. "Vi har længe vidst, at Frie Fagskoler kan tilbyde unge noget særligt. Med rapporten i hånden kan vi nu også dokumentere, at praktisk og erhvervsrettet undervisning i kombination med enkeltfagsundervisning kan motivere unge til at uddanne sig. Det betyder, at vi rent faktisk lykkes med Frie Fagskoler vision: At hjælpe den unge til at finde en meningsfyldt retning i et uddannelses og job ved at have fokus på masser af praktisk og virkelighedsnære undervisning – både i værkstedet og i de boglige fag".

ENKELTFAGSORDNINGEN BØR TILBYDES TIL ALLE FRIE FAGSKOLERS ELEVER – OG SKAL UDVIDES MED FLERE FAG

Rapporten peger også på, at den nuværende enkeltfagsordning med fordel kan forbedres. For det er nemlig kun elever uden 2-taller, der i dag har lov til tilgå ordningen. I rapporten konkluderes således et behov for at udbrede enkeltfagsordningen til alle elever – også dem med 2-tallerne i orden. Og det er en konklusion, som vækker begejstring hos formand Toni Hessner:

"Vi har i lang tid ærgret os over, at enkeltfagsordningen var begrænset til elever uden 2-taller i dansk og matematik. Adgangskravet til en erhvervsuddannelse er 02, men længere fremme i forløbet skal man op på 7, hvis man fx vil være elektriker. Vi oplever et stort ønske fra alle elever om at kunne bruge ordningen og forbedre deres faglige standpunkter. Det er da synd og demotiverende for alle de elever, som ikke har lov til at gå op og forbedre deres karakterer, når de nu endelig kan og vil." Af den grund opfordrer Toni Hessner regeringen og Folketinget til at lytte til EVAs resultater og åbne for, at den succesfulde enkeltfagsordning kan tilbydes til alle Frie Fagskoler elever, uanset om de afslutter folkeskolen med 2-taller eller ej.

"Frie Fagskoler er ikke kun en kostskole for dem, der er dumpet. Vi er en skoleform for alle over 16 år, der motiveres af en praktisk tilgang til læring, og som ønsker at opleve faglig progression og afklaring, inden de vælger ungdomsuddannelse," siger Toni Hessner, som tilføjer:

"Vi ville gerne bidrage til, at Frie Fagskoler elever kan forbedre sig bedre til efterfølgende ungdomsuddannelse. Derfor er det også et ønske til politikerne, at Frie Fagskoler kan tilbyde enkeltfag i fx samfundsfag, teknologiforståelse eller engelsk, så kundskaberne er opdaterede, når de starter på deres ungdomsuddannelse".

YDERLIGERE INFORMATION

Formand for Frie Fagskoler, Toni Hessner - tlf. 51 56 77 22

Sekretariatschef, Christian Legarth - tlf. 29 68 19 17

Forstander på Halvorsminde, Jens Beermann - tlf. 51 34 31 65

FAKTA OM RAPPORTEN

Rapporten er udarbejdet for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Rapporten præsenterer EVA's undersøgelse af de frie fagskoler. Undersøgelsen giver både en faktuel beskrivelse af fagskolernes formål, undervisningstilbud, elevgruppe og pædagogik. Den evaluerer også den enkeltfagsordning og det medfølgende karakterkrav, der siden 2015 har givet de frie fagskoler mulighed for at tilbyde undervisning som enkeltfag i dansk og matematik. Rapporten er udarbejdet for Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

EVALUERINGEN BYGGER PÅ FIRE KILDER:

- En forundersøgelse bestående af Skype-interview med sekretariatet for Foreningen af Frie Fagskoler.
- En systematisk kortlægning af de frie fagskoler undervisningstilbud og elevgrundlag gennem strukturerede telefoninterview med forstandere på samtlige 13 frie fagskoler.
- En kvalitativ interviewundersøgelse blandt ledelse, lærere og elever på tre udvalgte skoler i foråret 2020
- En registerbaseret analyse af elevernes baggrund og overgang til ungdomsuddannelse gennemført af STUK

Læs evalueringen her: <https://www.eva.dk/ungdomsuddannelse/frie-fagskoler-hjaelper-unge-videre-erhvervsuddannelse>

FAKTA OM FRIE FAGSKOLER

Der er 13 frie fagskoler i landet, som primært er kostskoler for unge, der ønsker at gå en praktisk vej mod en ungdomsuddannelse. Her modtager de unge både undervisning i praktiske fag og boglig undervisning, og de har mulighed for at forbedre deres karakterer i dansk og matematik i den såkaldte enkeltfagsordning.

Frie Fagskoler er frie kostskoler og har lovfællesskab med høj- og efterskole. Frie Fagskoler adskiller sig fra høj- og efterskoler på en række centrale punkter.

- Skolerne har et særligt lovkrav om undervisning i praktiske og erhvervsrettede fag i mindst en tredjedel af undervisningen.
- Man kan starte på en Fri Fagskole, når man er 16 år eller har haft 9 års skolegang, og der er ingen yderligere aldersbegrænsninger.
- Der er 13 frie fagskoler rundt i landet, som er alment dannende og erhvervsforberedende kostskoler.
- Skolernes to centrale tilbud er EUD-forberedende kurser og 10. klasse for praktisk interesserede unge. Skoleformen huser også 2 specialskoler, som tilbyder "Parat til Erhverv" til unge med særlige behov.

FRIE FAGSKOLERS BENYTTET GØREMÅLSPÆDAGOGIK

Skoleformen har historisk været god til praksisnær gøremålsundervisning - hvilket understøttes af lovkravet om at undervise den enkelte elev i mindst 1/3 praktiske fag på skemaet. De boglige fag foregår ikke bare i klasseværelset – de hænger tæt sammen med de praktiske og kreative fag i værkstedet. Fagene skal opleves i praksis og derfor er omdrejningspunktet virkelighedsnære og erhvervsrettede projekter – ofte i samarbejde med virksomheder.

FRIE FAGSKOLER BYGGER PÅ EN BRANCHESTRATEGI

Frie Fagskoler har siden 2015 arbejdet med, hvordan en lille, men dog landsdækkende, kostskoleform kan agere samlet samtidigt med, at vi målrettet løser forskellige branchers rekrutteringsudfordringer. Indtil nu er der branchestrategier indenfor følgende 5 områder:

- Game Design
- Gastronomi & Event
- Håndværk
- CARE - Sundhed, omsorg og pædagogik
- Design & Maker

